

2010-2012 DÖNEMİ YATIRIM PROGRAMI HAZIRLAMA REHBERİ

I. AMAÇ ve KAPSAM

Amaç

1. Bu rehberin amacı, 2010-2012 dönemi yatırım programı hazırlıklarına esas olmak üzere, kamu yatırım önceliklerini ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 16'ncı maddesine uygun şekilde; kamu idarelerince uyulması gereken genel ilkeleri, nesnel ve ölçülebilir standartları, hesaplama yöntemlerini, bunlara ilişkin olarak kullanılacak cetvel ve tablo örneklerini ve diğer bilgileri ortaya koymaktır.

Kapsam

2. Yatırım Genelgesi ve Yatırım Programı Hazırlama Rehberi, 5018 sayılı Kanuna ekli I Sayılı Cetvelde belirtilen Genel Bütçe Kapsamındaki İdareleri, II Sayılı Cetvelde belirtilen Özel Bütçe Kapsamındaki İdareleri, III Sayılı Cetvelde belirtilen Düzenleyici ve Denetleyici Kurumları, IV Sayılı Cetvelde belirtilen Sosyal Güvenlik Kurumlarını, Kamu İktisadi Teşebbüslerini (KİT'ler) ve Özelleştirme Kapsamındaki Kuruluşları (kamu payı yüzde 50'den fazla olanlar), Döner Sermayeli Kuruluşları, İller Bankasını, Fon İdarelerini, dış finansman ile proje yürüten Mahalli İdareleri ve diğer kamu kuruluşlarını kapsamaktadır.

II. 2010-2012 DÖNEMİ YATIRIM POLİTİKASININ GENEL ÇERÇEVESİ

Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013)

3. Dokuzuncu Kalkınma Planı, 2007-2013 döneminde Program, Bütçe ve Yatırım Programı hazırlık ve uygulama çalışmalarının temel politika çerçevesini oluşturacaktır.

Orta Vadeli Program (2010-2012) ve Orta Vadeli Mali Plan (2010-2012)

4. Dokuzuncu Kalkınma Planında ortaya konulan temel politika ve öncelikler ile ülkemizde ve dünyada yaşanan son ekonomik gelişmeler dikkate alınarak hazırlanan ve makro politikaları, ilkeleri, hedef ve gösterge niteliğindeki temel ekonomik büyüklükleri kapsayan Orta Vadeli Program (2010-2012), 2009/15430 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı olarak 16 Eylül 2009 tarih ve 27351 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır. Orta Vadeli Program ve Orta Vadeli Mali Plan ile uyumlu olmak üzere, 2010-2012 dönemine ilişkin bütçe büyüklüklerini, genel bütçeli ve özel bütçeli kamu idarelerinin ödenek teklif tavanlarını kapsayan ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanıp Yüksek Planlama Kurulu Kararı olarak yayımlanan Orta Vadeli Mali Plan, kuruluşların üç yıllık perspektifle yapacakları program, bütçe ve yatırım programı hazırlıklarına esas teşkil edecektir.

5. Bütün yatırımcı kamu kuruluşları, yatırım tekliflerini Orta Vadeli Program'ın temel amaçları ve öncelikleri, Orta Vadeli Mali Plan'da ve Yatırım Programı Hazırlama Rehberi'nde belirtilen yatırım teklif tavanları, öncelikler ve esaslarla uyumlu olmak üzere hazırlayacaklar ve DPT Müsteşarlığına göndereceklerdir.

6. Yatırım teklif tavanları, cari fiyatlarla (yılı fiyatlarıyla) olmak üzere 2010-2012 dönemini kapsayan üç yıl için verilmektedir. Kuruluşlar yatırım proje stoklarının yürütülmesinde, ileriki yıllara ait gösterge niteliğindeki teklif tavanlarını da özellikle dikkate alacaklardır.

İdare Stratejik Planı ve Performans Programı

7. İdare stratejik planını hazırlamış olan kuruluşlar, 2010 yılı yatırım tekliflerinde, Orta Vadeli Programda yer alan politika ve önceliklerle uyumlu olmak kaydıyla, stratejik planlarında ve performans programlarındaki amaç, hedef ve performans göstergelerini dikkate alacaklardır.

III. 2010-2012 DÖNEMİ KAMU YATIRIM POLİTİKASININ ÖNCELİKLERİ

Genel Öncelikler

8. 2010-2012 döneminde, Orta Vadeli Program'da yer alan politikalara uygun bir şekilde, kamu kesimi yatırımları öncelikli sosyal ihtiyaçları giderecek ve üretken faaliyetleri destekleyecek nitelikteki alt yapıya yönlendirilecektir.

9. Kamu yatırımları bölgesel kalkınmanın sağlanmasında ve bölgeler arası gelişmişlik farklarının azaltılmasında etkili bir araç olarak kullanılacak, yatırım tahsislerinde mevcut bölgesel planlar ve programlar kapsamındaki illerin ve özellikle şehir merkezlerinin gelişmesini hızlandırıcı ekonomik ve sosyal altyapı yatırımları ile insan kaynakları ve istihdam ağırlıklı projelere öncelik verilecektir. Yerel nitelikli proje tekliflerinin, uygulanmakta olan bölgesel planlar ile uyumlu olması gözetilecektir.

10. Kırsal kesimde kalkınmanın hızlandırılması amacıyla, kamu yatırımları ve hizmetlerinin sunumunda, ilçe merkezleri ve belde belediyeleri ile diğer gelişme ve çevresine hizmet sunma kapasitesi bulunan merkezi yerleşim birimlerine öncelik verilmek suretiyle bu yerleşimlerin altyapıları iyileştirilecek ve kaynakların etkin kullanımı sağlanacaktır.

11. Ülkemizin AB'ye üyeliği yönünde ortaya konulan plan ve programlarda yer alan politika ve önceliklerin hayata geçirilmesi için sürdürülen çalışmaların gerektirdiği yatırımlar hızlandırılacaktır.

12. Kamu kaynaklarının kısıtlı olduğu gerçeği de göz önünde bulundurularak, kamu altyapı yatırımlarının gerçekleştirilmesinde Kamu-Özel İşbirliği modellerinin kullanımı artırılabilecektir.

13. Kamu yatırım teklif ve kararları, sağlıklı sorun analizlerini içeren sektörel ve bölgesel çalışmalara, planlara ve nitelikli yapılabirlik etüt ve analizlerine dayandırılacaktır.

Sektörel, Bölgesel ve Proje Bazında Öncelikler

14. **Sektörel Öncelikler** : 2010-2012 dönemi kamu yatırım tahsislerinde eğitim, sağlık, teknolojik araştırma, ulaştırma, içme suyu ile Bilgi Toplumu Stratejisi ile uyumlu e-devlet ve bilgi ve iletişim teknolojilerinin geliştirilmesine yönelik altyapı yatırımlarına öncelik verilecektir.

15. **Bölgesel Öncelikler** : Kamu yatırımları, Güneydoğu Anadolu Projesi başta olmak üzere, Doğu Anadolu Projesi, Konya Ovası Projesi ve diğer tüm bölgelerdeki bölgesel ekonomik kalkınma ve sosyal gelişme ile bölgelerarası gelişmişlik farklarının azaltılmasında etkili bir araç olarak kullanılacaktır.

İlgili olan bütün sektör ve alt sektörlerde, ülkenin orta ve doğusunda belirli nüfus büyüklüğüne ulaşmış, doğudan batıya göçü kendine yönlendirebilecek, çevre illerin sosyo-ekonomik gelişmesini hızlandırma potansiyeline sahip; Diyarbakır, Elazığ, Erzurum, Gaziantep, Kayseri, Konya, Malatya, Samsun, Sivas, Şanlıurfa, Trabzon, Van illeri ve bu illerin cazibe merkezi konumundaki şehir merkezlerinin sosyal ve fiziki altyapı yatırımlarına öncelik verilecektir. Cazibe Merkezlerinin Desteklenmesi Programı kapsamında ödenek aktarılan kurumlar, program kapsamındaki faaliyetlerin tamamlanmasına öncelik verecekler ve projelerin zamanında uygulanması için gerekli önlemleri alacaklardır.

Güneydoğu Anadolu Projesi Ana Planı (GAP), Doğu Anadolu Projesi Ana Planı (DAP), Doğu Karadeniz Bölgesel Gelişme Planı (DOKAP), Zonguldak, Bartın, Karabük Bölgesel Gelişme Raporu (ZBK) ve Yeşilirmak Havza Gelişim Projesi (YHGP) kapsamında söz konusu planların amaç ve öncelikleri dahilindeki yatırımlar ile Konya Ovası Projesi (KOP) kapsamındaki yatırımlara öncelik verilecektir.

Kuruluşlar, yatırım tekliflerinde, 18 Haziran 2008 tarih ve 26910 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Öncelikli Bölgesel Kalkınma ve Sosyal Gelişme Projeleri hakkındaki 2008/11 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile eki Güneydoğu Anadolu Projesi Eylem Planı'nda (2008-2012) belirtilen hususları özellikle dikkate alacaklardır.

16. **Proje Bazında Öncelikler** : 2010-2012 dönemi yatırım teklif tavanları çerçevesinde yapılacak proje bazındaki ödenek tekliflerinde sektörel ve bölgesel önceliklerin yanı sıra devam eden projelerden;

- 2010 yılı içinde tamamlanarak ekonomiye kazandırılacak projelere,
  - Uygulamasında önemli fiziki gerçekleşme sağlanmış projelere,
  - Yatırım Programında yer alan ve dış finansmanı sağlanan projelerden önemli oranda fiziki gerçekleşme sağlanmış projelere,
  - Başlatılmış bulunan diğer projelerle bağlantılı veya eş zamanlı olarak yürütülmesi ve tamamlanması gereken projelere,
  - Mevcut sermaye stokunun daha etkin kullanılmasına ve korunmasına yönelik idame-yenileme, bakım-onarım, rehabilitasyon ve modernizasyon türü yatırım projelerine,
  - Afetlerin önlenmesi ve afet hasarlarının telafisine yönelik projelere,
  - AB'ye üyelik yönünde ortaya konulan politika ve önceliklerin hayata geçirilmesi için sürdürülen çalışmaların gerektirdiği projelere,
  - e-Dönüşüm Türkiye Projesi ve Bilgi Toplumu Stratejisi ile uyumlu projelere
- ağırlık verilecektir.

Alt Sektör Öncelikleri

17. Kuruluşlar, yatırım programı hazırlıklarında da devam ettirilecek rasyonelleştirme faaliyeti çerçevesinde yatırım programındaki proje stokunun önceliklendirilmesinde, yukarıda verilen genel sektörel, bölgesel ve proje bazında önceliklerin yanı sıra aşağıdaki alt sektör bazındaki kriter ve öncelikleri dikkate alacaklardır.

- **Tarım / Sulama sektöründe;** proje stokunun rasyonelleştirilmesine ilişkin çalışmalara devam edilecek, bu kapsamda mevcut projeler yeniden önceliklendirilecek, öncelikli projelere yeterli kaynak tahsis edilecek, yapılabiliğini ve önceliğini yitirmiş projelerin tasfiye edilmesi veya iz ödeneğe çekilmesi yönünde tedbirler alınarak stokun çok yüksek olan ortalama tamamlanma süresi düşürülecektir.

DSİ Genel Müdürlüğünün yatırım programında yer alan Büyük Su İşleri projelerinden; 2010 yılında tümüyle bitirilecek, kredili yürütülen, depolaması tamamlanmış veya depolamasız, tümüyle ihaleli ilerlemiş sulama projeleri, barajı 2010 yılında tamamlanacak projeler ile taşkın projeleri birinci öncelikli projeler olarak değerlendirilecek ve ödenek teklifleri bu husus göz önüne alınarak yapılacaktır.

2009 Yılı Yatırım Programında yer alan ancak teknik ve/veya ekonomik açıdan yapılabiliğini yitirmiş (su kaynağı yetersizliği olan, önemli zemin problemi görülen, fizibilite etüdü yetersiz yapılmış olan, ÇED'i olumsuz çıkan vb.) büyük veya küçük su işleri projeleri ile 2009 yılı sonuna kadar ihale edilmemiş Küçük Su İşleri toplu projesi kapsamındaki işler yeniden değerlendirilerek, gerekli görülenler ayrıca listelenecek ve yatırım programından çıkarılmak üzere teklif edilecektir.

DSİ Genel Müdürlüğünce; büyük su işi projelerine dair gerçekleştirilecek yıllık fiziki hedefler (sulama, taşkın koruma, bitirilecek baraj, vb.) proje bazında; küçük su işi projelerine dair yıllık fiziki hedefler ise (taşkın, taşkın-rusubat, sulama, vb.) faaliyet bazında ve her iki fiziki hedef seti bu rehber ekinde yer alan ödenek teklif tavanları doğrultusunda belirlenerek yatırım teklifleri ile birlikte gönderilecektir.

Toplulaştırılmış proje niteliğindeki "Küçük Su İşleri" projesi kapsamında yer alan, ancak daha önceki yıllarda tamamlanmış olan alt projelerin; karakteristik, proje tutarı ve kümülatif harcaması "Küçük Su İşleri" projesi toplamından düşülerek, proje, 2009 yılı uygulama programında yer alan projelerle sınırlı olacak şekilde teklif edilecektir. Ayrıca, proje kapsamında yer alan faaliyetlerin proje adetleri, faaliyetlerin yanında belirtilecektir. Küçük Su İşleri Projesi kapsamındaki öncelikli alt projelere yeterli kaynak ayrılarak, projeler zamanında tamamlanacaktır.

- **Tarım / Su Ürünleri sektöründe;** balıkçı barınakları projelerine ödenek teklifi yapılırken, balıkçılık sektörünün bölge ekonomisindeki yeri, mevcut barınaklara uzaklık, işin aciliyeti ve fiziki gerçekleşme dikkate alınarak projeler kendi aralarında önceliklendirilecek ve idame yatırımlarına öncelik verilecektir.

- **Madencilik sektöründe;** enerji sektörü ve imalat sanayiine girdi temin eden üretime yönelik projelere; petrol, doğalgaz ve jeotermal kaynaklar ile rezervi tükenmekte olan ve arz güvenliğinin sağlanması açısından önem arz eden madenlerin aranmasına yönelik projelere; madenlerin işlenerek ürün haline getirilmesine yönelik projeler ile üretilen cevherlerin tüketici talepleri doğrultusunda kalitesinin iyileştirilmesine yönelik projelere önem ve öncelik verilecektir.

- **İmalat sektörlerinde;** genel olarak üretimin idamesine yönelik projelere, AB'ye uyum ve uluslararası yükümlülüklerimiz açısından gerçekleştirilmesi gerekli olan projelere ve yurtiçi hammaddenin değerlendirilmesine yönelik ekonomik olan projelere birinci derecede öncelik verilecektir.

Özelleştirme kapsam ve programındaki kuruluşların acil olmayan işleri ile 2009 Yılı Yatırım Programında yer alan, yapılabirliği devam eden, ancak ihalesi yapılmamış ve özelleştirme öncesinde yapılması zorunlu olmayan yeni işler ise ikinci derecede öncelikli projeler olarak iz ödenekle yatırım programına teklif edilecektir.

Önceliği bulunmayan inşaat projeleri, kamunun imalat sanayiinden çekilmekte olması ve/veya özel sektörün aynı konuda faaliyette bulunması nedeniyle önceliğini yitirmiş projelere ve yatırımcı kuruluş açısından önceliğini yitirmiş projelere yatırım programı tekliflerinde yer verilmeyecektir.

- **Enerji sektöründe;** enerji arz-talep analizlerine dayanan, Türkiye'nin genel enerji ihtiyaç projeksiyonuna uygun olarak hazırlanmış ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun ortaya koyduğu esaslara uygun, güvenilir hammadde kaynaklarına ve erken geri dönüş oranına sahip projelerle, gerçekleştirilmesi diğer projelerin hayata geçirilmesinin ön şartı niteliğinde olan veya bunların kapasite/verimini artıracak olan projelere öncelik verilecektir.

- **Ulaştırma / Otoyol sektöründe;** devam eden yatırım projelerinden Kemerhisar-Pozantı Otoyolu ve fiziki gerçekleşmesi %90'ın üzerinde bulunan otoyol ve bağlantı yolu projeleri ile, mevcut otoyol sisteminin korunmasını ve etkin kullanımını sağlayacak; üstyapı iyileştirme, trafik güvenliği, köprü ve viyadüklerin onarımı ve İstanbul Çevre Yolları üzerindeki viyadük ve köprülerin depreme karşı güçlendirilmesine yönelik projelere önem ve öncelik verilecektir.

- **Ulaştırma / Karayolu sektöründe;** karayollarında trafik güvenliği ile ilgili yatırımlara öncelik verilecektir.

Devlet ve il yolları ile ilgili ödenek tekliflerinde, Ankara-Samsun-Sarp, Yalova-Bursa-İzmir, Sivrihisar-Afyon-İzmir, Adapazarı-Bozüyük-Kütahya-Afyon-Antalya, Afyon-Dinar-Denizli-Aydın, Afyon-Akşehir-Konya, Kulu Ayrımı-Konya, Ankara-Aksaray-Ereğli Ayrımı ve Kınalı-Tekirdağ-İpsala güzergahlarında yer alan bitümlü sıcak karışım kaplama (BSK) projelerine öncelik verilecektir.

- **Ulaştırma / Demiryolu sektöründe;** Dokuzuncu Kalkınma Planında yer alan, Ankara merkez olmak üzere İstanbul-Ankara-Sivas, Ankara-Afyonkarahisar-İzmir, Ankara-Konya koridorlarından oluşan çekirdek ağ üzerinde hızlı tren ile yolcu taşımacılığına başlanması politikası çerçevesinde ödenek tekliflerinde Ankara-İstanbul, Ankara-Konya Hızlı Tren projelerine öncelik verilecektir.

Ayrıca, demiryolu yenilemeleri için ray temini ve yol mekanizasyon yatırımlarına ve demiryolu işletmeciliğinde maliyet düşürücü etki yapabilecek tedbirlerin gerektirdiği yatırımlara öncelik verilecektir.

- **Ulaştırma / Denizyolu sektöründe;** başta Ege Bölgesi olmak üzere planlaması yapılan büyük kapasiteli ana limanların hayata geçirilmesi için gereken yatırımlara ve çalışmalara öncelik verilecektir. Kıyılar Master Planı öncelikli olarak tamamlanacaktır.

- **Ulaştırma / Havayolu sektöründe;** hava trafiği emniyetini artırıcı projelere öncelik verilecektir.

- **Ulaştırma / Boruhattı sektöründe;** sanayi kullanım potansiyeli yüksek, çevre sorunları bulunan ve nüfus yoğunluğu fazla yörelere erişime öncelik verilecektir. Doğal gaz iletim ve bağlantı yatırımlarının şehir içi doğal gaz dağıtım ihaleleri ile eş zamanlı olarak yürütülmesine önem verilecektir.

- **Ulaştırma / Haberleşme sektöründe;** posta hizmetlerinde etkinliği, sürati ve güveni artırıcı otomasyon, mekanizasyon ile bilgi ve iletişim teknolojisi ağırlıklı projelere öncelik verilecektir. TRT'nin teknolojik altyapısının yenilenmesine yönelik projelere öncelik verilecek, sosyal tesis gibi yeni inşaat işleri başlatılmayacaktır.

- **Turizm sektöründe;** mevcut sistemin korunmasını ve etkin kullanımını sağlamak amacıyla atıksu arıtma tesisleri, derin deniz deşarjları, katı atıkların imhası, temiz su ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik yatırımların ivedilikle tamamlanmasına öncelik verilecektir.

- **Eğitim / İlk, Orta ve Mesleki Eğitim sektörlerinde;** yeni teklif edilecek projelerde, okul türü itibarıyla ülke genelindeki derslik başına düşen öğrenci sayısı ile okulun yapılacağı bölgedeki (il-ilçe) derslik başına düşen öğrenci sayısı dikkate alınacaktır.

Yatırım tekliflerinde fiziki gerçekleşmesi yüzde 75 ve daha üzerinde olan projeler ile 2010 yılında bitirilecek projelere ve deprem riski yüksek olan bölgelerden başlamak üzere okulların depreme karşı güçlendirilmesine yönelik projelere öncelik verilecektir.

Daha önceki yıllarda sari ihale izni verilmiş projeler için öngörülen ödenekler yatırım tekliflerinde öncelikli olarak dikkate alınacaktır. En fazla göç alan ve deprem bölgesinde yer alan il ve ilçelerde fiziki gerçekleşmesi yüzde 50 ve daha üzerinde olan projelerin 2010 yılında bitirilmesine öncelik verilecektir. Bu kapsama girmeyen projelerde ödenek teklifi fiziki gerçekleşmesinin yüksekliği esas alınarak belirlenecektir. Tüm projelerin fiziki gerçekleşme seviyeleri yatırım teklifleri içinde yer alacaktır. Zorunlu haller dışında özel projelere ve özel imalata yer verilmeyecektir. Derslik ihtiyacının acilen karşılanması amacıyla yeni proje tekliflerinde zorunlu haller dışında öğretim binaları dışında ek tesis teklif edilmeyecek, yatırım programında devam eden projelerde ise öğretim binaları dışında kalan ve eğitim ve öğretim hizmetlerini aksatmayacak ünitelerin yapımına öğretim binaları hizmete alındıktan sonra başlanacaktır. Yatırım programında yer almakla birlikte yapımına ihtiyaç kalmamış veya gerçekleştirilmesinde önemli zorluklarla karşılaşılacak projeler yatırım programından çıkarılmak üzere teklif edilecektir.

Milli Eğitim Bakanlığınca yürütülen "e-Yatırım Projesi" ile tespit edilen yatırım ihtiyacına göre okul yapımında öncelikli il ve ilçeler sıralanacak ve yeni proje teklifleri seçimlerine esas oluşturan kriterleri de gösterecek şekilde hazırlanarak DPT Müsteşarlığına gönderilecektir.

Zorunlu haller dışında il merkezlerindeki lise ve dengi okullar için pansiyon talebinde bulunulmayacak, ilçe merkezleri için teklif edilen pansiyonlar, ilgili ilçedeki bütün lise ve dengi okullar öğrencilerine hizmet verecek şekilde ele alınacak, her okul türü için ayrı öğrenci pansiyonu teklifi yapılmayacaktır.

- **Eğitim / Yüksek Öğrenim sektöründe;** devam eden projelerden 2010 yılında tamamlanarak hizmete alınabilecek projelere, fiziki gerçekleşmesi yüzde 75'in üzerinde olan projelere ve afet hasarlarının telafisine yönelik olarak başlatılmış projelere ödenek tekliflerinde birinci derecede öncelik verilecektir.

Başta rektörlük binası olmak üzere idari binalarla ilgili projelerden 2010 yılında bitecek olanlar dışındaki projeler; eğitim ve öğretim faaliyetine açılmış ancak yeterli öğrenci ve öğretim elemanı bulunmayan eğitim birimlerine ait inşaat projeleri; kampüs ve/veya meskun alan dışında inşaatına başlanan ancak altyapı (elektrik, su, telefon, kanalizasyon, ulaşım, çevre düzenlemesi vs.) bulunmaması nedeniyle yatırım ve işletme maliyeti yüksek olacak projeler; enstitü, uygulama ve araştırma merkezleri ve birimleri (örneğin uygulama otelleri), kongre merkezleri, konferans salonlarına ait projelerden 2010 yılında tamamlanabilecek olanlar hariç diğer projeler; uzun vadeli ihtiyaçlara göre projelendirilmiş ancak kısmen tamamlanarak hizmete açılmış ya da tamamlanan kısmı (veya blokları) mevcut öğrenci ve öğretim elemanları için kısa vadede yeterli olan projeler; kamu kurum ve kuruluşlarına ait binalarda tahsis ya da kiralama suretiyle faaliyetlerine devam eden eğitim birimlerine ait projeler ikinci derecede öncelikli projeler olarak yatırım programına iz ödenekle teklif edilecektir. Modüler tarzda projelendirilmemiş olan projeler, modüler tarzda inşa edilebilir hale getirilecektir.

2006 yılında kurulan 15, 2007 yılında kurulan 17 ve 2008 yılında kurulan 9 yeni devlet üniversitesinin kampüs yeri seçimi tamamlanmadan ve söz konusu üniversitelerin kampus planları ve uzun vadeli üniversite gelişim planları hazırlanmadan, bu üniversiteler için 2010 yılında tahsis edilmesi öngörülen ödeneklerin inşaat işleri için kullanılmasına izin verilmeyecektir.

- **Eğitim / Kültür sektöründe;** kültür varlıklarının korunması, restorasyonu ve bakım-onarımı ile ilgili projelere öncelik verilecektir. Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı müzelerin bakım-onarım, teşhir-tanzim ve güvenliğinin artırılmasına yönelik projeler desteklenecektir.

Kültür ve Turizm Bakanlığı yatırım programında yer alan kültür merkezi projelerinden fiziki gerçekleşmesi yüzde 50'nin üzerinde olanlara; kent niteliğinde olma, üniversiteye ve fazla nüfusa sahip olma gibi kıstaslara göre ödenek tahsisinde öncelik verilecektir. Bu niteliklere sahip olmayan ve inşaatına başlanmamış projeler yatırım programında iz ödenekle yer alacaktır. Ancak fiziki

gerçekleşmeleri % 50'nin altında olan projelere, yerel yönetimlere devredilmeleri durumunda, "Kamu Eliyle Yapılan Kültür Yatırımlarına Destek Projesi" kapsamında öncelikli olarak ödenek tahsis edilecektir. Zorunlu haller dışında, yeni kültür merkezi projesi tekliflerinin, Kamu Eliyle Yapılan Kültür Yatırımlarına Destek projesi kapsamında yapılması esastır.

Yurt içinde ve yurt dışında bulunan kültür varlıklarımızın tespiti ve envanterinin çıkarılarak, bilgisayar ortamına aktarılmasına yönelik yatırımlara öncelik verilecektir.

- **Eğitim / Beden Eğitimi ve Spor sektöründe;** 2010 yılında veya kısa sürede tamamlanabilecek spor altyapı tesisleri başta olmak üzere, fiziki gerçekleşmesi yüzde 75'in üzerinde olan, bölge, nüfus, sporcu sayısı, yaygın spor talebi, bölgedeki mevcut spor tesisleri, çok amaçlı spor tesisi olması vb. faktörleri dikkate alan projelere, öğrenci sayısı 800'ün üzerinde olan ve aynı eğitim bölgesinde kamu kurum ve kuruluşlarına ait spor salonu bulunmayan okulların spor salonlarına, Kalkınmada Öncelikli Yörelerde olup fiziki gerçekleşmesi yüzde 50'nin üzerinde olan ve kısa sürede tamamlanabilecek projelere ve ülkemizde düzenlenecek olan spor organizasyonlarında kullanılacak tesislerin onarım ve ikmalini gerektiren projelere birinci derecede öncelik verilecektir.

Muhtelif yıllarda yatırım programına alınmış, halen ihaleleri yapılamamış veya yeterli ödenek tahsis edilemediği için inşaatları sürdürülemeyen projeler iz ödenek ile yatırım programına teklif edilecektir. Yapılabilirliğini ve önceliğini kaybetmiş olan projeler ise teklif edilmeyecektir.

- **Sağlık sektöründe;** fiziki gerçekleşmesi yüzde 75'in üzerinde olan projeler, fiziki gerçekleşmesi yüzde 75'in üzerinde olmamakla beraber koruyucu ve birinci basamak hizmetlerine yönelik projeler, inşaatı tamamlanan birimlerin donanım ihtiyaçları ile ilgili projeler, depreme karşı güçlendirme projeleri ve bölgesel farklılıkları azaltıcı mahiyetteki projeler öncelikli projeler olarak dikkate alınacaktır.

Çok düşük kapasiteyle kullanılan ve etkinliğini kaybetmiş hastanelerin bulunduğu illerdeki henüz inşaatı başlamamış hastane projeleri, çevresinde düşük kapasiteyle kullanılan sağlık birimlerinin mevcudiyetine rağmen aynı mahalde bulunan mükerrerliğe ve israfa yol açabilecek nitelikteki projeler teklif edilmeyecektir. İnşaat ve donanım ihtiyaçları karşılanarak faaliyete geçmiş hastanelerin ek bina, yenileme, yeni makine-teçhizat ve donanım alımına yönelik projelere kendi öz gelirlerinden kaynak ayrılması ve bu kurumların döner sermaye gelirleri ile karşılayabilecekleri maliyetteki projeler için genel bütçeden ödenek talebinde bulunmamaları esastır. Ancak, öğrenci kontenjanlarını artırma potansiyeli bulunan üniversite tıp fakülteleri, kontenjan artışı ile bağlantılı yatırımlarına ödenek talebinde bulunabileceklerdir.

- **Diğer Kamu Hizmetleri / Genel İdare sektöründe;** idari hizmet binası projelerinde önemli oranda fiziki gerçekleştirmeye sahip projelere öncelik verilecektir. Arsası temin edilememiş projeler teklif edilmeyecektir.

Sektör kapsamında yürütülen otomasyon projeleri birbirleriyle koordinasyon içerisinde yürütülecek; veri tabanı, bilgisayar altyapısı ve işlev bakımından benzerlik gösteren ve ortak yönleri bulunan projelerin birbirleriyle bütünlük içerisinde gerçekleştirilmesi için gerekli çalışmalar yapılacaktır

- **Diğer Kamu Hizmetleri / Güvenlik Hizmetleri sektöründe;** vatandaş memnuniyetini esas alan, hizmet sunumunda sürati ve kaliteyi artıracak otomasyon projeleri ile delilden sanığa ulaşılmasını temin edecek kriminal alt yapı projelerine öncelik verilecektir.

- **Diğer Kamu Hizmetleri / İçmesuyu ve Kanalizasyon sektörlerinde;** su kayıp ve kaçaklarının azaltılmasına yönelik projelere öncelik verilecektir. DSİ Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen içmesuyu temini projelerinden nüfusu 50.000 ve üzeri olan belediyelere öncelik verilecektir.

- **Diğer Kamu Hizmetleri / Kırsal Alan Planlaması sektöründe;** iskan projelerinde yatırım programında yer alan gecikmiş projelere ve özellikle yerleri kamulaştırılanların iskanına, kırsal kesime ilişkin çeşitli sektörel veri tabanlarının üretilmesine yönelik projelere öncelik verilecektir.

• **Diğer Kamu Hizmetleri / Belediye Hizmetleri sektöründe;** İller Bankası Genel Müdürlüğünce yürütülen katı atık ve jeotermal merkezi ısıtma tesisi projeleri ile bu Rehberin 15'inci maddesinde belirtilen şehir merkezlerinin kentsel ve çevresel altyapı projelerine öncelik verilecektir. Belediye dış kredili yatırım projelerinde itfaiye ve acil müdahale aracı alımı ve doğal afetlerle mücadele projeleri gibi kent esenliği ve güvenliği projelerine öncelik tanınacaktır.

• **Diğer Kamu Hizmetleri / Yerleşme-Şehirleşme sektöründe;** yatırım programına yeni OSB projesi alınmasında; il genelindeki mevcut OSB'lerde parsellerin en az yüzde 75'inde inşaat veya üretime başlanmış olunması şartı aranacaktır. Bu koşul, ihtisas OSB projelerinde aranmayacaktır. Yatırım programına alınacak OSB projelerinin seçilmesinde, ulusal ve bölgesel stratejiler ve öncelikler göz önünde bulundurularak illerin sanayi potansiyeline göre değerlendirme yapılacak ve ihtisas OSB projelerine öncelik verilecektir.

• **Diğer Kamu Hizmetleri / Çevre sektöründe;** 2010 yılında tamamlanacak projelere; doğal kaynakların etkin kullanımı ve çevrenin korunmasına yönelik projelere; uluslararası taahhütler (sözleşme ve protokoller) nedeniyle devam edilen ve yönetim altyapısını oluşturmaya yönelik projelere (veri tabanı, araştırma, ölçme izleme sistemleri vb) öncelik verilecektir.

• **Diğer Kamu Hizmetleri / Esnaf, Sanatkar ve Küçük Sanayi sektöründe;** yatırım programına yeni KSS projesi alınmasında; nüfusu ve esnaf-sanatkar sayısı daha fazla olan yerleşim yerlerinde olanlara, çevresel ve planlı kentleşme açısından zorunluluk arz edenlere ve ihtisas küçük sanayi sitesi niteliğinde olanlara öncelik verilecektir. KOSGEB'in, KOBİ politikalarının geliştirilmesine katkı sağlayacak nitelikteki araştırma projelerine öncelik verilecektir.

• **Diğer Kamu Hizmetleri / Teknolojik Araştırma sektöründe;** geleceğe yönelik olarak nanoteknoloji, biyoteknoloji, yeni nesil nükleer teknolojiler ile hidrojen ve yakıt pili teknolojileri, sanayi politikasının öncelik vereceği sektörlerdeki araştırmalar, yerli kaynakların katma değere dönüştürülmesini amaçlayan Ar-Ge faaliyetleri, aşı ve anti-serum başta olmak üzere yaşam kalitesinin yükseltilmesine yönelik sağlık araştırmaları, bilgi ve iletişim teknolojileri ile savunma ve uzay teknolojileri öncelikli alanlar olarak belirlenmiştir.

• **Diğer Kamu Hizmetleri / Sosyal Güvenlik ve İstihdam sektöründe;** bölgesel ihtiyaçlar göz önünde bulundurularak, yeni projelerde; toplum merkezlerine, suça itilmiş çocuklara yönelik koruma bakım ve rehabilitasyon merkezi projelerine ve istihdam edilebilirliğin artırılmasına yönelik olarak aktif işgücü politikalarına öncelik verilecek; yatırım programına sosyal hizmetler alanında alınacak yeni projelerin il özel idareleri eliyle yürütülmesi ve devam etmekte olan projelerden rehabilitasyon merkezi karakterinde olanların bitirilmesi sağlanacaktır.

IV. YATIRIM PROGRAMI HAZIRLAMA SÜRECİNDE UYULACAK ESASLAR

18. Kamu yatırımları 2010-2012 döneminde yeniden önceliklendirilerek etkinleştirilecektir. Bu kapsamda, kamu idareleri tarafından harcama programları gözden geçirilecek; önceliğini ve yapılabirliğini yitirmiş projeler tasfiye edilecektir. DPT Müsteşarlığı gerekli gördüğü takdirde yatırım programında yer alan projelerin ortalama tamamlanma süresini azaltma yönünde ihtiyaç duyulabilecek ilave tedbirleri almaya yetkilidir.

19. Güncelliğini yitirmiş projeler kuruluşlar tarafından revize edilecektir. Proje maliyetinde sabit fiyatlarla yüzde 30'u aşan oranda artış olması halinde DPT Müsteşarlığı tarafından güncel keşfe dayanan yeni yapılabirlik etüdü istenecek ve proje hakkındaki nihai karar bu etüde dayandırılacaktır.

20. Kuruluşlar, geçmiş yıllarda rasyonelleştirme faaliyeti kapsamında yatırım programından çıkarılan projelerin yatırım programına alınmasına yönelik taleplerde bulunmayacaklardır.

21. Acil ve çok zorunlu haller dışında yatırım programına çok yıllık yeni proje alınmayacaktır. Getirilen bu sınırlamaya yatırım programı uygulama sürecinde de devam edilecektir. Yıllık proje tekliflerinin yatırım programına alınmasında ise azami ölçüde seçici olunacaktır.

22. 2010 yılında zorunlu haller dışında, kaynağı ne olursa olsun, ambulans, itfaiye aracı gibi sağlık, savunma ve güvenlik açısından özel nitelikli taşıtlar dışında taşıt alımı yapılmayacaktır.

23. 2010 yılında kamu hizmet binalarına yapılacak ödenek tahsislerinde, önemli oranda fiziki gerçekleşmesi bulunan projelere öncelik verilecektir. Çok zorunlu haller dışında idari nitelikli kamu hizmet binaları ile mevcut kamu hizmet binalarının büyük bakım ve onarımları için ödenek tahsis edilmeyecektir.

24. 2010 yılında, güvenlik nedeni ve işin yürütülmesi açısından mutlak zorunluluk bulunması hali dışında lojman, memur evi, kamp, kreş, misafirhane ve benzeri yeni sosyal tesis yatırımı başlatılmayacaktır. Çok zorunlu haller dışında mevcut tesislerin bakım ve onarımları için ödenek tahsis edilmeyecektir.

25. Yatırım programlarında ihaleli olarak devam eden dış kredili projeler arasından sektörel açıdan öncelikli, dış kredi kullanımları önemli bir seviyeye gelmiş, önümüzdeki bir veya iki yıl içinde tamamlanabilecek nitelikte olan dış kredili projelere öncelik verilecek, bu projeler zamanında bitirilecek şekilde yeterli tahsis yapılacaktır.

26. Proje maliyeti **5 Milyon TL ve üzerinde** olan yeni yatırım projesi tekliflerinde EK-1'de yer alan format çerçevesinde, projelerin teknik, finansal, ekonomik ve sosyal gerekçesinin, yapılabiliğinin, önceliğinin ve çevreye etkilerinin fayda-maliyet veya maliyet etkinlik analizi ile ortaya konulduğu ayrıntılı Fizibilite Raporunun hazırlanması zorunludur. Kesin projeye dayandırılmak şartıyla hazırlanacak ayrıntılı Fizibilite Raporu ve ilgili mevzuatın gerektirmesi durumunda Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Olumlu Belgesi bulunmayan yeni projeler yatırım programına teklif edilmeyecektir.

27. Ancak, proje maliyetine bakılmazsınız, **toplu ve yatırım programında tadat edilmemiş toplulaştırılmış projeler; yükseköğretim sektörü, spor sektörü, kültür sektörü ve sağlık sektörü (100 ve üstü yataklı hastane projeleri hariç) kapsamındaki projeler; ile adı ve/veya karakteristiği taşıt alımı, akaryakıt ve yağ alımı, restorasyon, hizmet binası, lojman, eğitim tesisi, ikmal inşaatı, araştırma, arazi toplulaştırması, iskan, afet konutları, deprem güçlendirme, afet hasarlarının telafisi** şeklinde olan her türlü yeni yatırım projesi teklifleri için Fizibilite Raporu yerine geçmek üzere EK-2'de yer alan Proje Teklif Formu doldurulacaktır.

28. Teknolojik araştırma sektörü için araştırma altyapı ve bilim insanı yetiştirme proje teklifleri Mayıs 2009 sonu itibarıyla alınmış olup yeni proje önerisinde bulunulmayacaktır.

29. 2009 Yılı Yatırım Programında tadat edilmemiş toplulaştırılmış projelerden çok yıllık olanların 2010 yılı ödenek teklifleri; proje ile ilgili gerçekleşme durumu, tamamlanan alt proje sayısı, ulaşılan hedefler gibi toplulaştırılmış projenin genel performansını açıklayan bilgiler ile birlikte yapılacaktır.

30. Yeni yatırım projesi niteliğini haiz olmayan, geçmiş yıllarda tamamlanmış bazı projelerin kesin hesap farklarının ödenmesi veya özel gelirlerin yıl içinde diğer projelerle ilişkilendirilmesini sağlamak amacıyla teklif edilecek harcamalar (Kesin Hesap Karşılığı, Noksan Kalan İşler vb.) için Fizibilite Raporu veya Proje Teklif Formu hazırlanmasına gerek bulunmamaktadır.

31. DPT Müsteşarlığı, projenin özelliğini dikkate alarak maliyeti ne olursa olsun gerektiğinde ayrıntılı Fizibilite Raporu istemeye yetkilidir. Proje maliyeti veya özelliği gereği ayrıntılı Fizibilite Raporu veya Proje Teklif Formu bulunmayan ve DPT Müsteşarlığı tarafından incelenerek onaylanmamış projeler yatırım programına alınmayacaktır.

32. Fizibilite Raporlarının, değerlendirme sürecinin alacağı süre göz önünde bulundurularak, projenin başlatılmasının düşünüldüğü yatırım programı döneminden **en az 6 ay önce, 2 basılı nüsha halinde ve elektronik ortamda** DPT Müsteşarlığına (pydad@dpt.gov.tr) iletilmesi gerekmektedir.

33. Kuruluşlar, Orta Vadeli Program'daki hedefler, Orta Vadeli Mali Plan ve Yatırım Rehberi'nde belirtilen yatırım teklif tavanları ve proje öncelikleri çerçevesinde 2010-2012 döneminde gerçekleştirebilecekleri

fiziki hedeflerin boyutunu ve maliyetini belirleyecekler ve yatırım teklifleriyle birlikte DPT Müsteşarlığına göndereceklerdir.

34. Kuruluşlar, yatırım teklif tavanı içinde kalmak kaydıyla, 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında sari ihalesini yaptıkları projeleri ve bunlar için 2010-2012 döneminde her yıl için tahsis edilmesi gereken asgari ödenek miktarını belirtecekler, proje bazındaki ödenek tekliflerinde ve ihtiyaçlarının belirlenmesinde bu hususları dikkate alacaklardır.

35. Kuruluşlar; projelerinin yürütülmesi sırasında ortaya çıkan haberleşme, akaryakıt, malzeme alımları vb. harcamaların projeyi ilgilendiren kısmı için ödenek talebinde bulunacaklar; ancak diğer hizmetlerini ifa ederken ihtiyaç duyacakları bu tür cari nitelikteki harcamalar ile projelerin kredi anapara geri ödemeleri ve işletme dönemi faiz ödemeleri gibi yatırım tanımına uymayan harcamalara yatırım tekliflerinde yer vermeyeceklerdir.

36. Yatırımlarla bağlantılı kamulaştırma teklifleri toplam ödenek teklif tavanı içinde yer almakla birlikte yatırım ödenek tekliflerine dahil edilmeyecek, projelerle bağlantısı kurularak ayrıca verilecektir.

37. İlgili kuruluşlar, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62/c maddesini, yapılan değişiklikleri de dikkate alarak ödenek teklifinde bulunacaklardır.

38. Ulusal kaynaklarla gerçekleştirilebilecek kamu projeleri için dış finansman arayışına girilmeyecek, dış finansmana ihtiyaç duyulan zorunlu durumlarda ise nihai dış finansman kararı alternatif finansman kaynakları arasında yapılacak karşılaştırmalı değerlendirmeye dayandırılacaktır. Kamu yatırım programıyla ilişkilendirilmesi gereken bütün projelere (çeşitli yurtiçi veya yurtdışı hibe kaynakları dahil) dış finansman kaynaklarının kullanılmasında "Yıllık Yatırım Programında Yer Alan Projelere Dış Finansman Sağlanmasına İlişkin Esas ve Usullere Dair Tebliğ"de yer alan hususlara uyulacaktır. Bulunacak kredinin finansman maliyeti dikkate alınarak proje öncelikleri açısından DPT Müsteşarlığı görüşüne, dış finansman imkanının genel büyüklüğü konusunda ise Hazine Müsteşarlığının görüşüne başvurulacaktır. Kaynağı ne olursa olsun DPT Müsteşarlığı tarafından olumlu görüş verilmeyen ve yatırım programıyla ilişkisi kurulmayan hiçbir yatırım projesi için dış finansman arayışına başlanmayacak ve uluslararası taahhüde girilmeyecektir.

39. Özelleştirme kapsamındaki kuruluşlar; 2010-2012 dönemi yatırım tekliflerini, özellikle yeni başlayacak projeleri ve yeni yapılacak ihaleleri dikkate alarak özelleştirme programına uygun olarak yapacaklardır. Söz konusu teklifler, özelleştirme programına uygunluk açısından yapılacak değerlendirme ile beraber Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından DPT Müsteşarlığına iletilecektir.

40. Yatırımları Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından yürütülmekte olan kuruluşlar yatırım tekliflerini adı geçen Bakanlık görüşünü alarak DPT Müsteşarlığına iletileceklerdir.

41. 2010-2012 döneminde 5378 sayılı Özürlüler ve Bazı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun Geçici 2. ve 3. maddeleri gereğince fiziksel çevre koşullarının özürlülere uygun hale getirilmesi kapsamında, yeni projelerin özürlülerin ulaşılabilirliğine uygun olması, mevcut projelerin de özürlülerin ulaşılabilirliğine uygun hale dönüştürülmesi hususu göz önünde bulundurulacak ve söz konusu projelerde bu konudaki standartlara uyulacaktır.

42. Valilikler, 2010 Yılı Programında ele alınmasını gerekli gördükleri öncelik, tedbir ve faaliyetler ile yatırım programıyla ilgili gördükleri önemli hususları, en geç Ağustos ayı sonuna kadar, ikis@dpt.gov.tr adresine göndereceklerdir. Valilikler, kamu kuruluşlarının yatırım projeleri ile ilgili tekliflerini ise, bunlar hakkında il koordinasyon kurullarında oluşan valilik görüşleri ile birlikte doğrudan ilgili yatırımcı kuruluşa iletileceklerdir.

43. 2010-2012 dönemi yatırım ve tedbir tekliflerinin DPT Müsteşarlığı tarafından yapılacak ön değerlendirmesinden sonra kuruluşların yetkili üst düzey temsilcileriyle tedbir ve proje düzeyinde görüşmeler düzenlenecektir. Kuruluşlar devam eden önemli tedbir ve projelerin uygulama durumlarını, darboğazlarını, yeni tedbir ve yatırım projelerinin gerekçelerini ve değerlendirmeye ışık tutacak ayrıntılı bilgileri verecek şekilde görüşmelere katılacaklardır.

44. 2010-2012 dönemi yatırım teklifleri **2010 yılı fiyatlarıyla ve Bin TL** bazında hazırlanacaktır. **2010 yılı kur değeri**, gösterge niteliğinde olmak üzere, yıllık ortalama **1 ABD Doları = 1,6043 TL** olarak kullanılacaktır.

45. Bilgisayar alt yapısı imkan veren kuruluşlar yatırım tekliflerini elektronik ortamda da [disket veya e-posta ile (pydad@dpt.gov.tr) adresine] ulaştıracaktırlar.

46. Yatırım teklifleri, "Yatırım Projeleri Listesi" (Tablo-2) ve "2009 Yılı Yatırım Programı" örnek alınarak düzenlenecektir. Proje listelerinde "Etüt-Proje İşleri", "Devam Eden Projeler" ve "Yeni Projeler" ayrımı yapılacak, ayrıca her bölüm "2010'da Bitenler" ve "2010'dan Sonraya Kalanlar" olarak ayrılacaktır.

47. Tablo-1'e göre hazırlanacak "2010-2012 Dönemi Yatırım Teklifleri Özet Tablosu" tekliflerin başında yer alacaktır.

48. Proje listelerinde, 2010-2012 dönemi yatırım ödenek teklifinin fonlardan veya diğer ek kaynaklardan karşılanması öngörülen kısmı Tablo-2'de her proje için toplam ödeneğin altında parantez içinde belirtilecektir. Bu miktarlar 2010 yılı sonrası yatırım harcamalarının tespitinde göz önüne alınacaktır.

49. GAP Eylem Planı kapsamında projelere tahsis edilen ilave kaynakların proje bazındaki ayrıntısı Tablo-3'te verilecektir.

50. Tablo-4'te 2010 yılı yatırım projelerinin tümü idare stratejik planı ve performans programı ile ilişkilendirilecektir.

51. Proje tutarı 5 Milyon TL'nin üzerinde olan devam eden projelerin uygulama durumları ile ilgili ayrıntılı bilgiler Tablo-7'de verilecektir.

52. 2010-2012 dönemi yatırım tekliflerinin değerlendirilmesine yardımcı olmak üzere, 2008 yılı kesin ve 2009 yılı tahmini harcama bilgileri, 2009 Yılı Yatırım Programında yer alan tüm projeler için Tablo-5'te verilecektir. Ayrıca, proje bazında fiziki gerçekleşme durumları ve gerekli görülecek diğer açıklayıcı bilgiler harcama tahminleri ile birlikte DPT Müsteşarlığına iletilecektir.

53. Yatırım programında alt projeleri veya alt harcama kalemleri itibarıyla tadat edilmiş projelerde; her alt kalem için yer, karakteristik, başlama-bitiş tarihi, proje tutarı, 2009 yılı sonuna kadar tahmini kümülatif harcama, 2010 yılı yatırımı teklifi gibi, bağımsız bir proje için verilen tüm özellikler belirtilmiş olacaktır.

54. Kuruluşlar; yatırım tekliflerini DPT Müsteşarlığına proje dökümünü belirleyerek göndereceklerdir. Program Kararnameleri gereğince detay programları, yatırım programının yayımlanmasını müteakip ilgili Bakan onayıyla veya DPT Müsteşarlığının görüşü üzerine daha sonra kesinlik kazanan projeler de dahil olmak üzere toplu projelerin ayrıntısındaki bütün projelerin dökümü yapılarak DPT Müsteşarlığına gönderilecektir.

55. Kuruluşlar doğal afetlerle ilgili hazırlık, eğitim, yeniden yapım, plan hazırlığı gibi proje tekliflerini, proje adının sonuna Doğal Afet (DA) kodu yazarak, güçlendirme ile ilgili tekliflerini proje adının sonuna Doğal Afet-Güçlendirme (DA-G) kodu yazarak göndereceklerdir.

56. Kuruluşlar, Güneydoğu Anadolu Projesi Ana Planı, Doğu Anadolu Projesi Ana Planı, Doğu Karadeniz Bölgesel Gelişme Planı, Zonguldak, Bartın, Karabük Bölgesel Gelişme Raporları, Erzurum-Palandöken Kış Sporları Merkezi ve Turizm Master Planı, Yeşilirmak Havza Gelişim Projesi ve Konya Ovası Projesi kapsamındaki illerde yer alan projelerini proje adının sonuna sırasıyla (GAP), (DAP), (DOKAP), (ZBK), (EP), (YHGP) ve (KOP) kısaltmalarını ekleyerek belirteceklerdir. Yeni yatırımlar bu bölgeler için mümkün olduğu ölçüde ayrı projeler olarak teklif edilecektir (Bakınız EK-6 ve EK-7).

57. Bölge istatistiklerinin toplanması, geliştirilmesi, bölgelerin sosyo-ekonomik analizlerinin yapılması ve bölgesel politikaların çerçevesinin belirlenmesi ve AB Bölgesel İstatistik Sistemine uygun karşılaştırılabilir istatistiki veri tabanı oluşturulması amacıyla, 28.08.2002 tarih ve 2002/4720 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması (İBBS) tanımlanmıştır (EK-8). Bu bağlamda, yatırım programında yeri birden fazla il veya "muhtelif" olarak yer alan kamu yatırımları da dahil olmak üzere, kamu yatırımlarının Düzey 2'ye (İBBS-2) göre dağılımının yapılması gerekmektedir. Kuruluşlar, yatırım teklifleri içinde yer alan, birden fazla ili ilgilendiren ve/veya muhtelif iller kapsamında yer alan yatırım projelerinin il bazında dağılımını Tablo-2 formatında ek olarak vereceklerdir.

58. Kuruluşlar, yatırım programında yer alan veya yer almayan Kamu-Özel İşbirliği modelleri (Yap-İşlet-Devret, Yap-İşlet ve benzeri modellerle) ile yapılan ve yapılması düşünülen projeleri Tablo-14'ü doldurarak bildireceklerdir.

Proje Numarası, Adı ve Karakteristiği

59. Devam eden projelerin proje numaraları Resmi Gazete’de yayımlanan "2009 Yılı Yatırım Projeleri" listesine ve sonradan bu listede yapılan düzeltmelere göre yazılacaktır. Yeni projelerin numaraları DPT Müsteşarlığı tarafından verilecektir.

60. Yatırım listelerinde "Proje Adı" sütununa ana proje adı yazılacak; yeni proje adları belirlenirken kısa ifadeler kullanılacak, proje adlarının birbirinden ayrıt edilebilir olmasına özen gösterilecektir.

61. Projenin üniteleri veya harcama kalemleri ayrıca belirtilecek, bunlara ait parasal değerler parantez içinde gösterilecek ve bu alt bölümler ana projeden ayrı bir proje numarası almayacaktır.

62. Yatırım listesinin "Karakteristik" sütununda üretim konusu olan mal ve hizmetin nitelik ve nicelik olarak tanımı mümkün olduğu ölçüde standart olarak yazılacaktır. Tevsi projeleri için ise mevcut kapasite ve eklenecek yeni kapasite veya proje ile sağlanacak ek hizmet belirtilecektir. Proje karakteristiğinde verilen bilgiler projenin son durumunu yansıtacaktır.

Proje Tutarı, Kümülatif Harcama ve Yatırım Ödeneği Teklifi

63. Tablo-1 ve Tablo-2'de yer alan "2009 Sonuna Kadar Tahmini Kümülatif Harcama" ve "Proje Tutarı" 2010 yılı fiyatları ile verilecektir. Bunun için geçmiş yıllara ait harcamalar Tablo-13'te verilen deflatörlerle 2010 yılı fiyatlarına dönüştürülecektir. Diğer tablolarda yer alan **2010 yılı yatırım ödeneği teklifi ile 2010 yılından sonraki yıllara ait yatırım harcama tahminleri yine 2010 yılı fiyatları ile verilecektir.** 2010 sonrası için belirlenecek yatırım harcama tahminlerinin, söz konusu yıllara ait kuruluş yatırım tavanları ile uyumlu olmasına özen gösterilecektir. 2010 sonrası yatırım tavanları cari fiyatlarla olduğundan, Tablo-13'te yer alan deflatörlerle 2010 yılı fiyatlarına çevrilerek dikkate alınacaktır.

Toplu ve Toplulaştırılmış Projeler

64. Toplu proje; proje ve karakteristiği; makine-teçhizat, bilgisayar yazılım ve donanımı, idame-yenileme, bakım-onarım, büyük onarım, tamamlama, taşıt alımı, etüt-proje ile yayın alım ve basımı olan veya bunların bileşiminden oluşması uygun görülen projeyi ifade etmektedir. Bir kuruluşun, toplu proje tanımı kapsamındaki makine-teçhizat, bilgisayar yazılım ve donanımı, idame-yenileme, bakım-onarım, büyük onarım, tamamlama, taşıt alımı ile yayın alım ve basımı işlerinden **yıllık olanları**, her sektörde ayrı ayrı olmak üzere, "Muhtelif İşler" adı altında ve tek bir proje olarak teklif edilebilecektir. Diğer bir ifade ile, bir kuruluşun, aynı sektörde, makine-teçhizat alımı, taşıt alımı, bakım-onarım vb. şeklinde her birisi ayrı proje numarası olan yıllık projeler olmayacak, bu tür işlerin hepsi, "Muhtelif İşler" proje adı altında toplanacaktır. Etüt projeler kendi içinde toplu proje olabilecek, ancak yukarıdaki işlerin arasına dahil edilmeyecektir. "Muhtelif İşler" projesinin içeriği, karakteristik kısmında, örneğin; "bakım-onarım, makine teçhizat, taşıt" şeklinde belirtilecektir. **Çok yıllık** makine-teçhizat, bilgisayar yazılım ve donanımı, idame-yenileme, bakım-onarım, büyük onarım, tamamlama, taşıt alımı, etüt-proje ile yayın alım ve basımı işleri yıllık toplu projeden ayrı bir proje olarak hazırlanacaktır.

65. Toplulaştırılmış proje; benzer nitelikteki müstakil alt projelerden oluşan ve amaç ve kapsamı itibarıyla toplu ödenek tahsis edilmesi uygun görülen projeleri ifade etmekte olup, uygulama 2009 yılında olduğu gibi sürdürülecektir. Toplu proje tanımına girmeyen işler müstakil proje veya toplulaştırılmış proje olarak teklif edilecektir.

Dış Kredi ve Hibe ile Yürütülecek Yatırım Projeleri

66. Proje listelerinde dış para kısmı ikiye ayrılarak dış kredi ve özkaynak ile karşılanacak miktarlar ayrı ayrı belirtilecektir. Tabloların "kredi" kısmında, halen işlemekte olan dış kredilerin kullanım miktarları ve yeni proje tekliflerine ait dış kredilerin muhtemel kullanım miktarları yazılacaktır. Dış kredi kullanımları yatırım tutarlarına mutlaka dahil edilecektir. Teknik işbirliği kapsamındaki yardımlar da dahil olmak üzere hibe şeklinde (AB fonlarından temin edilecek fonlar dahil) temin edilen dış finansmanla yapılacak yatırım projeleri teklifte proje ayrıntılarıyla yer alacak, hibe miktarı ödenek toplamına dahil edilmeyecek, ancak iç para gereği (KDV, Gümrük Vergisi, harçlar gibi harcamalar için) olan ödenek, toplama dahil edilmiş olarak gösterilecektir.

67. Dış kredi kullanılan projelerin kredi uygulama durumu; dış kredi anlaşması yapılmış, kullanıma hazır duruma gelmiş, fakat henüz kullanımı başlamamış projeler de belirtilerek Tablo-8'de verilecektir. Bu tabloda, kredileri kullanılmış ve geri ödeme aşaması başlamış olan projeler için 2010 yılında ödenecek olan ana para ile faiz miktarları ilgili satırlarda ayrıca belirtilecektir. Dış kredi aranan projeler için ise Tablo-9 doldurulacaktır.

68. Dış kredilere ait geçmiş yıl kur farkları 2010-2012 dönemi ödenek talebi içinde yer almayacak, yatırımın tamamlanmasından sonra toplam proje tutarına eklenerek sabit kıymetlere dahil edilecektir.

69. Yatırım programında yer alarak dış krediyle finansmanı düşünülen projelerin maliyet revizyonları DPT Müsteşarlığı tarafından yapılacaktır. Projelerin gerekli ödenek revizyonları ise dış kredi temin işlemlerinin tamamlanmasından sonra gerçekleştirilecektir. Projelerin dış kredili olarak finansmanında 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun ve ilgili yönetmeliklerinde yer alan esas ve usuller geçerli olacaktır.

70. Yatırım programında yer aldığı halde yatırım tavanına dahil edilmeyen projelerin teklif ve takibi bu Rehberdeki esaslar çerçevesinde yapılacaktır.

GAP Eylem Planı ve Öncelikli Bölgesel Ekonomik Kalkınma ve Sosyal Gelişme Projeleri

71. 26 Mayıs 2008 tarihli ve 26887 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5763 sayılı İş Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda yapılan düzenlemelerle **Güneydoğu Anadolu Projesi kapsamındaki yatırımlara öncelik vermek kaydıyla münhasıran bölgesel ekonomik kalkınma ve sosyal gelişmeye yönelik yatırımların finansmanı için 2010-2012 döneminde öngörülen miktarlar Orta Vadeli Mali Plan'da yer alan kuruluş bütçe teklif tavanlarına dahil edilmiştir.** Orta Vadeli Mali Plan'da ve bu Rehber'in ekindeki tablolarda belirtilen 2010-2012 dönemi sermaye gideri ve sermaye transferi teklif tavanlarına dahil edilen tutarların GAP Eylem Planı için olan kısmı EK-11'de kuruluş bazında ayrıca belirtilmiştir.

72. Kuruluşlar, EK-9 ve EK-10'daki teklif tavanlarına dahil olan, ancak EK-11'de ayrıca belirtilen GAP Eylem Planı için öngörülen ilave teklif tavanlarının proje bazındaki dağılımını Tablo-3'te belirteceklerdir. EK-11'in dipnotunda belirtilen Cari Gider, Cari Transfer ve Borç Verme tertiplerindeki tutarlardan yatırım projeleri ile ilgili olan teklifler DPT Müsteşarlığına, yatırım projeleri ile ilgili olmayan teklifler ise Maliye Bakanlığına iletilecektir.

73. Kuruluşlar, GAP Eylem Planı için öngörülen ve EK-11' de verilen tutarların gerek Orta Vadeli Mali Plan'da gerekse bu Rehber'deki teklif tavanlarına dahil olduğu hususunu önemle göz önünde bulunduracaklardır.

74. Kuruluşlar, geçmiş yıllarda yatırım programlarında mutad olarak GAP projeleri için tahsis ettikleri ödeneklerden azaltmaya gitmeksizin, EK-11'de verilen tavanları, söz konusu projelerin mutad ödeneklerine ilave olarak dikkate alacaklardır.

AB Fonları ile Finanse Edilecek Projeler

75. Katılım Öncesi Mali İşbirliği (IPA) programlaması kapsamında karara bağlanmış olan projeler, proje sahibi kuruluşlar tarafından yatırım programıyla ilişkilendirilmek üzere, eş finansman karşılığı ödenek talepleri ile birlikte DPT Müsteşarlığına gönderilecektir.

76. Avrupa Birliği Rekabet Edebilirlik ve Yenilik Çerçeve Programı (CIP) Bilgi ve İletişim Teknolojileri Politika Destek Programı (ICTPSP) kapsamında Avrupa Birliği tarafından Desteklenmesi öngörülen projeler öncelikli olarak değerlendirilecektir. Bu kapsamda, söz konusu projeler, proje sahibi kuruluşlar tarafından yatırım programıyla ilişkilendirilmek üzere, eş finansman karşılığı ödenek talepleri ile birlikte ve proje adına (ICTPSP) kısaltması eklenerek DPT Müsteşarlığına gönderilecektir.

Finansal Kiralama (*)

77. Finansal kiralama yöntemiyle yapılan yatırımlardan finans tipi kiralamalara yatırım programında yer verilecektir. Finans tipi (satış tipi) kiralamaya konu olan yatırım malının toplam değeri, kiralamanın başlayacağı ilk yılın yatırım programında yıl ödeneği olarak belirtilecektir. Ancak, söz konusu kiralamaya ilişkin olarak daha sonraki yıllarda herhangi bir ödenek gösterilmeyecektir. Finansal kiralamada kuruluşun yatırım bütçesinden kiralamanın başladığı yıl herhangi bir nakdi harcama yapılmamakla birlikte bu gösterimden amaç, o değerde bir yatırım malının kuruluşun sabit sermaye stokuna katılmış olduğunun görülebilmesidir. Faaliyet tipi finansal kiralama yatırımlarına yatırım programlarında yer verilmeyecektir.

Kamulaştırma

78. 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 3'üncü maddesine 4650 sayılı Kanunla eklenen son fıkranın amir hükmü uyarınca, yeterli ödenek temin edilmeden kamulaştırma işlemine başlanamayacağından, kamulaştırma ödenek teklifleri projelerin gerçek kamulaştırma ihtiyacını yansıtacak şekilde proje bazında yapılacaktır (Tablo-12).

Taşıtlar ve İş Makineleri

79. Kuruluşların taşıt alımı teklifleri "2010-2012 Dönemi Tahmini Taşıt Alım Bedelleri Listesi (Tablo-11)" esas alınarak yapılacaktır. Ayrıca, taşıt alımı talebinde bulunan her kuruluş Tablo-10'u dolduracak, sahip olduğu araçları tip ve sayı olarak gösterecek ve talep ettiği araçları ne amaçla istediğini belirtecektir.

80. Teklif edilecek taşıt sayıları belirlenirken, tahmini taşıt alım bedellerinin her türlü vergi öncesi bedeller olduğu dikkate alınacaktır.

81. İş makineleri teklifinde, mevcut araçların adet ve modellerine ilave olarak imal tarihleri ile son iki yıldaki yıllık ortalama çalışma saatleri de talep ile birlikte verilecektir.

İdame ve Yenileme Yatırımları

82. Herhangi bir bağımsız proje ile ilgilendirilmesine imkan olmayan idame ve yenileme yatırımları Tablo-6 formunda hazırlanacaktır. İdame ve yenileme yatırımı dönem içinde aşınan, eskiyen, yıpranan veya hasar gören tesislerin korunması için üretim ve hizmet kapasitesi veya özellikleri değiştirilmeden bir yıl içinde başlanıp bitirilen yatırım niteliğindedir. Bu itibarla kuruluşlar, idame ve yenileme yatırım tekliflerini hazırlarken yukarıda belirtilen hususlara uyacaklar, idame ve yenileme niteliği taşımayan harcama kalemlerini bu kapsama dahil etmeyeceklerdir.

Bilgi ve İletişim Teknolojisi Yatırımları

83. Bilgi toplumuna geçiş sürecinin hızlandırılması, ekonomide etkinliğin ve verimliliğin artırılması ve rekabet gücü yüksek bir ekonomik yapının oluşturulmasını sağlamak üzere, bilgi ve iletişim teknolojisi yatırımlarına öncelik verilecektir. Kamunun e-devlet uygulamalarına geçişini hızlandırmak üzere hazırlayacağı bilgi ve iletişim teknolojisi projelerinde temel hedef, kamunun kendi içinde bilgi paylaşımının, birlikte çalışabilirliğin, etkinlik ve şeffaflığın sağlanması ile vatandaşlara ve iş dünyasına elektronik ortamda sunulacak entegre edilmiş hizmetlerin yaygınlaştırılmasıdır. Hazırlanacak projelerin e-Dönüşüm Türkiye Projesi ve buna bağlı Bilgi Toplumu Stratejisi'yle uyumlu olması, vatandaş odaklı yaklaşımla iş süreçlerinin ve bilgi gereksinimlerinin analiz edilerek uygun bir tasarım oluşturulması ve gerçekçi ekonomik ve sosyal analizlere dayandırılması esastır.

(*) Finans Tipi (Satış Tipi) Kiralama : İlgili tüm riskleri ve kazançları kiracıya devreden sözleşmelerdir. Finansal kiralama konusu malın mülkiyeti kiraya veren şirkete aittir. Ancak, taraflar sözleşmede, sözleşme süresi sonunda kiracının malın mülkiyetini satın alma hakkına sahip olacağını kararlaştırabilirler. Herhangi bir kiralamanın Finans tipi kiralama sayılabilmesi için aşağıdaki dört kriterden en az birini sağlaması gerekmektedir.

- 1) Kira anlaşması, varlık üzerindeki mülkiyet hakkının kira anlaşmasının sonunda kiracıya devrini öngörür.
- 2) Kira anlaşması, kiracıya kira süresinin sonunda varlığı o tarihte beklenen normal fiyatının oldukça altında bir fiyatla satın alma seçeneği verir.
- 3) Kira süresi, kiralanan varlığın tahmini ekonomik ömrünün yüzde 75'ini veya daha fazlasını kapsar.
- 4) Asgari kira ödemelerinin (bakım, sigorta ve emlak vergileri gibi dönem giderleri hariç) kira anlaşmasının başlangıcındaki bugünkü değeri varlığın normal piyasa değerinin yüzde 90'ına eşit veya büyüktür.

Faaliyet Tipi Kiralama (İşletme Kiralaması): Finans tipi kiralama sınıfına girmeyen her tür kiralama faaliyet tipi kiralama. Faaliyet tipi kiralamada, varlığın mülkiyetine sahip olmaktan dolayı ortaya çıkan bütün riskler kiraya verene aittir. Anlaşmada belirlenmiş olan kira tutarı kiracı açısından bir faaliyet gideridir.

84. Bilgi ve iletişim teknolojisi projeleri, <http://www.bilgitolumu.gov.tr/yatirim> internet adresinde yer alan "*Kamu Bilgi ve İletişim Teknolojisi Projeleri Hazırlama Kılavuzu*"nda belirtilen esaslara göre hazırlanarak teklif edilecektir. Kılavuzda yer alan esaslara uygun olarak teklif edilmeyen bilgi ve iletişim teknolojisi projeleri değerlendirilmeye alınmayacaktır.

85. Bilgi ve iletişim teknolojisi projelerinden "uygulama yazılımı geliştirme" bileşeni içerenlerden toplam proje tutarı Kamu Bilgi ve İletişim Teknolojisi Projeleri Hazırlama Kılavuzu'nda ifade edilen miktarı geçen projeler için belirlenen kalite standardı seviyelerine uygunluk zorunluluğu bulunmaktadır.

86. Bilgi Toplumu Stratejisi Eylem Planı 76 no.lu "Bilgi Sistemleri Olağanüstü Durum Yönetim Merkezi" eylemi kapsamında gerçekleştirilecek çalışmalar belli bir aşamaya gelinceye kadar, bilgi sistemlerinin bütünlüğünün, güvenliğinin ve sürekliliğinin sağlanması amacıyla münferit olarak "felaket merkezi kurulması" benzeri bileşenleri içeren yatırımlar başlatılmayacaktır. Bahsedilen eylem kapsamında yapılacak çalışmalar dikkate alınarak felaket merkezi kurulmasına yönelik yatırımlar kuruluşlar tarafından revize edilecektir.

87. Bilgi Toplumu Stratejisi Eylem Planı 72 no.lu "Ortak Çağrı Merkezi" eylemi kapsamında kamu kurumları tarafından ayrı ayrı kurulması planlanan elektronik hizmetlere ilişkin çağrı merkezlerinin bütünleşik bir yapı altında toplanması amaçlanmaktadır. Bu nedenle, kurumlar tarafından teklif edilecek "çağrı merkezi kurmaya" yönelik bileşenler içeren yatırım projeleri, TÜRSAT A.Ş. tarafından kurulacak olan "Ortak Çağrı Merkezi" ile entegre olacak şekilde hazırlanacaktır.

Üniversitelerin Eğitim, Sağlık ve Araştırma-Geliştirme Projeleri

88. Üniversitelere ait yatırım tekliflerinin Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı kanalıyla DPT Müsteşarlığına ulaştırılması esastır. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığınca üniversiteler için yapılacak olan değerlendirme sonuçlarının, bu Genelge ile istenen her türlü bilgi, belge ve formları kapsayacak şekilde DPT Müsteşarlığına iletilmesi, özellikle "Yatırım Teklifleri Özet Tablosu"nun (Tablo-1) üniversiteler için Eğitim (yüksek öğretim, kültür, spor), Sağlık ve Araştırma-Geliştirme projeleri olarak ayrı ayrı düzenlenip gönderilmesi gerekmektedir.

89. DPT Müsteşarlığı tarafından bazı kamu kurum ve kuruluşları ile üniversitelere gönderilen proje çağrısı kapsamında yer alan araştırma altyapısı ve araştırmacı insan gücü yetiştirme proje önerileri Mayıs 2009 sonu itibarıyla alınmış olup, Kalkınma Planı, Orta Vadeli Program ve Yıllık Program amaç, ilke ve politikaları ile sektörel öncelikler dikkate alınarak, projeler değerlendirilecek ve uygun görülenler desteklenecektir.

90. 10 Nisan 2002 tarih ve 24722 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmeliğin 12'nci maddesi uyarınca yüksek öğretim kurumları, özel ödenekle karşılanacak yatırım nitelikli bilimsel araştırma projeleriyle ilgili tekliflerini de Araştırma-Geliştirme Sektörü teklifi içinde DPT Müsteşarlığına sunacaklardır.

91. Kamu kuruluşları ve üniversiteler tarafından 2010 yılında devam edecek olan her proje için EK-4'te yer alan "Araştırma-Geliştirme Yatırım Talepleri Bilgi Formu"nun doldurulması gerekmektedir. EK-4 Formu gönderilmeyen veya yeterli bilgi içermeyen projeler için 2010 yılında kaynak ihtiyacı olmadığı kabul edilerek kaynak tahsisi yapılmayacaktır. "Yükseköğretim Kurumları Bütçelerinde Bilimsel Araştırma Projeleri İçin Tefrik Edilen Ödeneklerin Özel Hesaba Aktarılarak Kullanımı, Muhasebeleştirilmesi İle Özel Hesabın İşleyişine İlişkin Esas ve Usuller" çerçevesinde araştırma projeleri ödenekleri özel hesaba aktarılarak bir sonraki yıl kullanılabilir. Ek-4'te yer alan form doldurulurken 2009 yılında kullanılamayacak ödeneklerin özel hesap aracılığıyla 2010 yılında kullanılabilmesi göz önünde bulundurulmalıdır.

92. TÜBİTAK tarafından yürütülen TARAL Programı ile diğer kamu kurumları tarafından yürütülen ve program çerçevesinde diğer kamu kurum ve kuruluşları ile üniversitelerin projelerinin desteklediği Araştırma Destek Programları için EK-5 "Araştırma Destek Programları İzleme Formu" hazırlanacaktır. Yeni sunulacak araştırma destek programları için ise EK-3 "Araştırma Destek Programı Yapılabilirlik Raporu" hazırlanacaktır.

Organize Sanayi Bölgeleri ve Küçük Sanayi Siteleri

93. Organize Sanayi Bölgeleri ve Küçük Sanayi Siteleri ile ilgili yatırım teklifleri, projenin yer alacağı ilin sanayi potansiyelini ve sosyo-ekonomik durumunu, ildeki diğer OSB ve KSS projelerine ilişkin bilgileri ve projeye ilişkin analizleri içeren OSB ve KSS Bilgilendirme Raporları ile birlikte DPT Müsteşarlığına iletilecektir. OSB ve KSS projelerinin ödenekleri bütçenin "Borç Verme" tertibinden karşılandığı için sermaye gideri ve sermaye transferi kapsamındaki ödenek teklif tavanlarına dahil edilmeyecektir.

Döner Sermaye Gelirleri Olan Kuruluşlar ve Fonlar

94. Döner sermayeden yapılacak olan yatırımlar, döner sermaye mevzuatına aykırı düşmeyecek şekilde teklif edilecektir. Döner sermaye gelirleri olan kuruluşlar, yatırım teklifleri ile birlikte 2010-2012 dönemi döner sermaye gelir ve gider tahminlerini bildireceklerdir. Buna göre, döner sermaye geliri elde eden Sağlık Bakanlığına bağlı devlet hastaneleri ile üniversite hastaneleri de bir önceki yıl döner sermaye gelir ve gideri ile bir sonraki yıl döner sermaye gelir ve harcama tahminlerini ve bunun içinden yatırımlarda kullanmayı talep edecekleri miktarları teklif listelerinde belirteceklerdir. Çeşitli kuruluşların özkaynak gelirlerinin kullanımında da aynı esaslara uyulacaktır.

95. Tasfiye edilmiş fonlardan ödenek talebinde bulunulmayacaktır. Ancak, faaliyetleri süren fonlardan yararlanan kuruluşların projeleri bu Genelge'deki esaslar çerçevesinde DPT Müsteşarlığına gönderilmeye devam edilecektir.

Sosyal Güvenlik Kurumları

96. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli IV Sayılı Cetvel kapsamında yer alan sosyal güvenlik kurumları, ödenek teklif tavanlarına uygun olarak yatırım tekliflerini DPT Müsteşarlığına göndereceklerdir.

Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar

97. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 25'inci maddesi gereğince, III Sayılı Cetvel kapsamındaki düzenleyici ve denetleyici kurumlar yatırım nitelikli projelerini bilgi için yatırım programı ile ilişkilendirilmek üzere DPT Müsteşarlığına iletceklerdir.

Mahalli İdareler

98. Mahalli idarelerin (il özel idareleri ve belediyeler ile bunların kurdukları birlik ve idareler) dış kredili projelerinin belirlenmesinde, dış borç limitleri içinde kalınması esastır. Mahalli idarelerin dış finansman (kredi ve/veya hibe) kullanımı söz konusu olan projeleri; makro politikalar, sektör programları, bölgesel planlar ve yatırım öncelikleri ile stratejik plan ve performans programı dikkate alınarak bu Rehber'de yer alan usul ve esaslar çerçevesinde teklif edilecektir. Dış finansman kullanımı olan projelerden İller Bankası yatırım programında yer almak üzere teklif edilenlere öncelik verilecektir. Dış kredi kullanımından doğacak yükümlülükler ilgili mahalli idarelerce yerine getirilecektir.

99. AB hibeleriyle finanse edilmesi planlanan projeler de bu Rehber'deki esaslara göre yatırım programına alınır. Ayrıca ihale aşamasında ya da uygulama esnasında oluşabilecek proje değişiklikleri için de DPT Müsteşarlığının uygun görüşü aranır.

100. Mahalli idareler, tekliflerinde kullandıkları veya kullanacakları dış kredi tutarlarını döviz olarak da ifade edecekler, Tablo-1, Tablo-2, Tablo-8 ve Tablo-9'u dolduracaklardır.

101. Köylerin Altyapısının Desteklenmesi (KÖYDES) projesi için öngörülen ödenek büyüklüğünün tespitinde ve iller bazında dağılımında, uygulanmakta olan projelerin harcama ve fiziki gerçekleştirme bilgileri ile köy altyapı envanterleri dikkate alınacaktır. Buna göre, 2009 yılı KÖYDES Projesi kapsamında uygulanan projelere ilişkin harcama ve fiziki gerçekleştirme bilgileri 2009/2 sayılı Yüksek Planlama Kurulu (YPK) kararında belirtildiği üzere il koordinasyon birimleri tarafından aylık olarak İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğüne (MİGM) gönderilecektir. MİGM tarafından yıllık fiziki gerçekleştirmeler dikkate alınarak revize edilen köy altyapı envanter bilgileri ve değerlendirme sonuçları, rapor halinde en geç Aralık ayı sonuna kadar Maliye Bakanlığına ve DPT Müsteşarlığına gönderilecektir.